

BICSKE VÁROS

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

Bicske Város Önkormányzata

2060 Bicske Hősök tere 4

Tartalomjegyzék:

1. JÖVŐKÉP	3
1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan	3
1.2. A településfejlesztési elvek rögzítése	3
2. CÉLOK.....	7
2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása	7
2.2. Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása.....	8
2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata	12
3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ.....	14
3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása	14
3.1.1 Társadalmi adatok	14
3.1.2 Gazdasági adatok	14
3.1.3 Környezeti adatok.....	14
3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra	14
3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére.....	17
4. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM.....	19
5.HA STRATÉGIA NEM KÉSZÜL, A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE.....	20

1. JÖVŐKÉP

1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

Bicske településfejlesztési koncepciója a 2030-ig terjedő időszakra kijelöli a település helyét a megyei és a járási településhálózatban, bemutatja a város társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetének jövőbeni állapotát. A jövőkép meghatározásakor az önkormányzat egy új szemlélet szerinti fejlődést szeretne a településen megvalósítani.

Bicske jövőképe a település társadalmi, gazdasági és földrajzi adottságaira, lehetőségeire, valamint erőforrásaira (népesség, gazdaság, infrastruktúra, környezeti és egyéb értékei) épít, valós, megvalósítható célokat határoz meg.

A koncepció alapja, a **megalapozó vizsgálat, amely** számos tématerületet elemezve mutatja be a város térségi szerepkörét, társadalmi és gazdasági helyzetét, településrendezési háttérét, a stratégia-alkotás számára meghatározva a város és az egyes városrészek legfőbb erősségeit, gyengeségeit, illetve a külső környezet városfejlesztési szempontból releváns jellemzőit. A **koncepció készítése során** a megalapozó vizsgálaton túl nagymértékben támaszkodtunk a korábbi fejlesztési dokumentumokba foglaltakra és megvalósításának tapasztalataira, továbbá az egyéb releváns helyi koncepciókra és programokra, köztük a Gazdasági Ciklusprogramban megfogalmazódottakra.

A jövőkép meghatározásánál prioritásként jelenik meg a kedvező földrajzi fekvéséből előnyök kihasználása, ezáltal a helyi erőforrásokra épülő város gazdasága kellő számú és minőségű munkahelyet nyújtson. Ebből fakadóan a település az átlagos vagy azt meghaladó mértékű jövedelmeknek köszönhetően megfelelő életfeltételeket tudjon biztosítani a városban élőknek. A lakossági jóléthez nagymértékben hozzájárul a lakókörnyezet infrastrukturális, társadalmi-kulturális, és környezeti értelemben vett magas minősége.

Bicske településfejlesztésének célja, hogy geopolitikai helyzetét és gazdasági potenciálját kihasználva, erősítse a településrészek összetartozását, **élhető** környezetet, **komfortos** életet biztosítson az itt élők számára. A természeti környezet és a gazdaság fenntartható együttélését biztosítsa, lakóinak tudást, munkát és felüdülést teremtsen, adjon esélyt, felemelkedési lehetőséget a rászorulóknak.

Legyen nyitott a gazdaság-fejlesztés elősegítése érdekében az idegenforgalom-, a turizmus területén szükséges változásokra is. Támogassa a társadalmi és gazdasági szereplők betelepülését, legyen **vonzó** az idelátogatók és a leteleplők számára egyaránt valamint támogassa a lakosság helyben maradását és helyben foglalkoztatását. Bicske így válik a lakói által szeretett, **élhető településsé**.

Bicske város jövőképe:

Térségi gazdasági hálózatban működő, azt szervező komfortos város

1.2. A településfejlesztési elvek rögzítése

A településfejlesztési elvek az Országos Területfejlesztési Koncepció alapján kerültek meghatározásra:

Szubszidiaritás és decentralizáció elve

A szubszidiaritás elve alapján a területpolitikában egy térség fejlesztését azon a legalacsonyabb területi szinten kell kialakítani és végrehajtani, ahol a feladat elvégzéséhez a legtöbb információ áll rendelkezésre, és a legtöbb érdek kapcsolódik a feladat megvalósításához. Mindez akkor lehet hatékony, ha a gazdasági, társadalmi, politikai döntéshozatal is alacsonyabb területi szinteken jelenik meg, így törekedve a fejlesztési döntések és eszközök területi decentralizálására.

Térségi és táji szemlélet elve

A területfejlesztés nem csak adminisztratív, települési- és területegységeket érint, hanem a földrajzi tájak életét is befolyásolja. A tájak a természeti környezeti elemek által meghatározott és a társadalmigazdasági tevékenységek által alakított területi rendszerek, melyekben az egyes tájalkotó elemeket (domborzat, talaj, vízrajz, napsugárzás, növény- és állatvilág, társadalom) érintő beavatkozások kihatással vannak a többi elemre is, valamint a helyi gazdasági és társadalmi tevékenységeket is befolyásolják. Ezért a fejlesztések során a beavatkozás célterületét érintő tájak sajátosságait, változásait, működési mechanizmusát is figyelembe kell venni. A fejlesztési beavatkozásokat a tájak területi rendszereibe integrálni kell, hogy illeszkedjenek a helyi táji adottságokhoz, támaszkodjanak a tájak erőforrásaira, hozzájárulva azok védelméhez és kibontakozásához is.

Fenntarthatóság elve

A fejlesztési beavatkozások esetében fenntarthatóságot, biztonságot nem csak általában, globálisan kell értelmezni, hanem az egyes társadalmi, gazdasági, környezeti alrendszerek alkotta területi rendszerek (térségek) összefüggésében is. A fenntarthatóság alapelve minden ágazat irányában a fejlesztéspolitika azon korlátját fogalmazza meg, mely szerint a mai fejlesztések és a fejlesztések alapját adó erőforrás-gazdálkodás nem veszélyeztetheti a jövő generációinak esélyét arra, hogy szükségleteiket biztonságosan kielégítsék. A fenntartható területi rendszerekben a térségi gazdasági folyamatok nem veszélyeztetik a helyi természeti és épített környezetet, nem okozzák az erőforrások kimerülését, az értékhardozó kultúrák eltűnését, ugyanakkor magas szinten biztosítják a társadalom létfeltételeit.

Rendszerszemlélet, programozás, integrált fejlesztés

A területfejlesztési politikának fokozottan figyelembe kell vennie a globális, európai, nagytérségi

vagy nemzeti szintű gazdasági-társadalmi trendeket a különböző szintű, és helyzetű térségekben. A várható hátrányokat megelőzve, az előnyöket kihasználva jövőorientált, proaktív cselekvési terveket kell alkotni, és nem csak a már bekövetkezett változásokra fogalmazni meg válaszingyintézkedéseket. A területi tervezés során az egyes célcsoportokat érintő gazdasági-társadalmi célok eléréséhez olyan területfejlesztési tevékenység szükséges, amely a sokszínű partnerségi együttműködések révén több termelőágazat kooperációjából, a szolgáltatások, ill. szociális, egészségügyi, oktatási, kulturális közigazgatási tevékenységek összekapcsolódásából épül fel. Ezek az elemek területi alapon, a beavatkozás terében integrálódnak egymással, koordináltan, szervesen, lehetőleg szinergikusan összefonódó akciókat alkotnak.

Hatékonyág és koncentráció elve

A településfejlesztési koncepció a koncentráció érvényesítésére törekszik a megfogalmazásban, a legkritikusabb pontokon történő, leghatékonyabb beavatkozás érdekében. A területfejlesztési politika tárgyát képező területi rendszer sok eleme ugyanis nem az absztrakt gazdasági-szociális „terekben” jeleníthető meg a leghatékonyabban, hanem a földrajzi tér egyes vagy típusos egységeiben, tájakban, térségekben.

Nyilvánosság, partnerség elve

A nyilvánosság és a részvétel a területfejlesztési politikában különös hangsúlyt kap. A nyilvánosság területfejlesztési politikai sajátossága, hogy a területi hierarchia legkülönbözőbb szintjein és helyein meg tudja szólítani a közvéleményt. A szubszidiaritást igénylő kezdeményezés esetében a különböző szintű területi szervek vertikális partnersége szükséges.

Területi harmónia elve

A területfejlesztés során arra is figyelemmel kell lenni, hogy a helyi társadalom és a szolgáltatásokat igénybe vevők meghatározó státuszcsoportjai (állandó lakosok, üdülő tulajdonosok, külföldi ingatlantulajdonosok, helyi-, és szezonálisan jelen levő, illetve a különböző működési nézeteket valló, eltérő menedzsment-szemléletű vállalkozások, bel-, és külföldi turisták, stb.) közti harmónia is hosszú távon biztosítható legyen. Mivel a harmónia csak olyan térség sajátja, amelyben az egyenlőtlenségek mértéke minimális, ezért törekedni kell a területileg kiegyenlített és társadalmilag is igazságos hosszú távú térségfejlesztésre.

Tolerancia

Az etnikai és kulturális különbségeket magukon viselő státuszcsoportok szimbiózisa csak úgy tartható fenn, ha a helyi társadalom szövetén belül megfigyelhető másságok kölcsönösen megismerhetővé és egymás részéről átjárhatóvá válnak.

Esélyegyenlőség

Az infrastrukturális ellátottság és a tudáshoz való hozzáférés mellett a hagyományos célcsoportok (romák, munkanélküliek, migránsok) problémáinak kezelésén túl az esélyegyenlőség biztosítása terén ez a folyamatosan zajló akadálymentesítési beruházások mielőbbi végrehajtása mellett jelenti azt is, mindenki hozzáférjen a számára hasznosnak tartott

települési információhoz.

Identitás

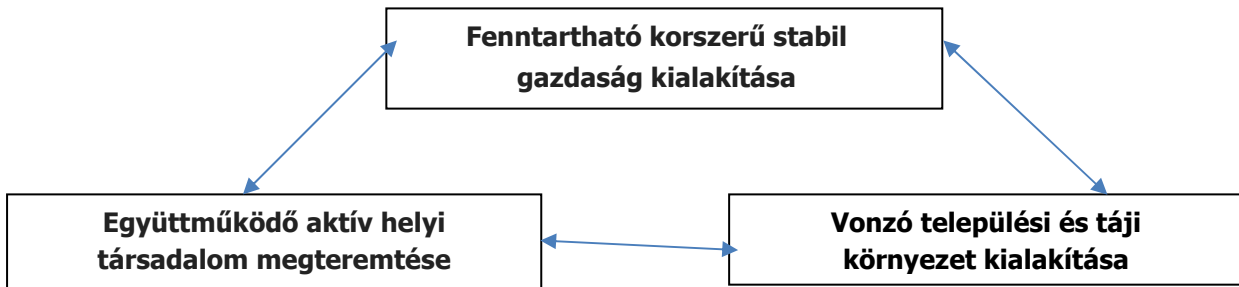
A társadalmi identitás jellemzője egyrészt a térséghez, településhez kötődés, másrészt a területi identitás a fenntartható térségfejlesztés egyik belső erőforrása is, csakúgy, mint a természeti erőforrások, például az energiahordozók, a nyersanyagvagyon, a megfelelő éghajlat, vagy a humán erőforrások.

Átláthatóság, monitoring és értékelés elve

A területfejlesztési tervezés, -végrehajtás nem epizodikus tevékenységek együttese, hanem állandó folyamat, mely a térségek társadalmi-gazdasági-környezeti rendszereiben spontán, a beavatkozások vagy a globális trendek eredményeiként jelentkező változásokhoz idomul. E folyamat visszacsatolásokkal ciklusokba rendeződik, a tervezési, a végrehajtási, és azok nyomán követésére irányuló értékelési tevékenységek szünet nélkül, átfedésekkel követik egymást

A település fejlesztési céljainak kijelölése nem csak a belső adottságok alapján történik, a területfejlesztési környezet sajátosságaira tekintettel, figyelemmel kell lenni a – Nemzeti Fejlesztési Terv elveit és fejlesztési irányait tükröző – megyei és járási szintű alapelvekre, célokra is.

A település fejlesztésének alapelvei a fenti sajátosságok figyelembe vételével kerültek meghatározásra:

2. CÉLOK

A fentiekben felvázolt jövőkép összehangolt cselekvés nélkül nem valósulhat meg. A jövőkép megvalósulását meghatározó célok, fejlesztési irányok meghatározása azért kiemelkedően fontos, hogy az azok megvalósításán dolgozók - a település döntéshozói, gazdasági szereplői és lakossága - világos és egyértelmű célok érdekében dolgozhassanak együtt.

E fejezetben tehát megfogalmazásra kerülnek azok a településfejlesztési célok és feladatok, melyek megvalósulása révén elérhető a fentiekben felvázolt jövőkép.

2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása

Átfogó cél 1

Városi komfort és társadalmi kohézió megteremtése

A megalapozó tanulmány adatai azt mutatják, hogy a várost is érinti a természetes fogyás, de a környező és távolabbi településekről való bevándorlás miatt Bicske népessége mégis folyamatosan növekszik. Ez köszönhető a közszolgáltatások magas színvonalának és az átlagost vagy azt meghaladó bérszínvonalú munkalehetőségeknek. A város az alapfokú oktatás mellett, gimnáziumi és szakközépiskolai képzést, az Egészségügyi Központ pedig színvonalas egészségügyi szolgáltatásokat biztosít.

A városi komfort és a társadalmi kohézió az egyes településrészek rehabilitációjával, felzárkóztatásával az épített környezet megújításával lehetséges. A településrészekhez tartozó funkciók megtalálása biztosítja az élhető, környezetileg és gazdaságilag is fenntartható működést.

A cél elérésének fontos eleme a zöldfelületek, és potenciális szabadidős- és rekreációs területek fejlesztése szem előtt tartva a gazdaságilag is komoly bevételt termelő, turisztikai célokat is.

Átfogó cél 2:

Helyi és térségi adottságokra épülő gazdaságfejlesztés

A település fenntartható gazdaságfejlesztésének alapja a földrajzi elhelyezkedésből fakadó előnyök folyamatos pozitív értelmű kihasználása, a pénzügyi és gazdasági feltételek további javítása, vonzó befektetési környezet megteremtése. Ehhez a feltételek biztosítottak, a város rendelkezik a szükséges földterületekkel, amelyek alkalmasak lehetnek további befektetések ösztönzésére. A létrehozandó új munkahelyek már a magasabb képzettségűeknek is vonzó alternatívát nyújthat. Ehhez erősíteni kell az innovatív iparágak megtelepülését. A befektetések

és a bevételek realizálásának másik lényeges eleme a turisztikában rejlő lehetőségek feltárása és az erre építő városi marketingben rejlő erősségek használata.

2.2. Tematikus célok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása

Bicske jövőképe, hogy a ***Térségi gazdasági hálózatban működő, azt szervező komfortos város*** legyen. Ez a jövőkép az 1.2 fejezetben meghatározott településfejlesztési alapelvek segítségével valósítható meg. A megvalósítás eszköze a tematikus célok meghatározása, melyek az alábbiakban kerülnek részletesen kifejtésre.

T1: Gazdasági területek fejlesztése befektetés ösztönzéssel

Általános cél:

A település gazdasági teljesítményének és versenyképességének fokozása, gazdasági együttműködések kialakítása, erősítése és fenntartása.

Tartalma, beavatkozási területek:

Ipar, Kereskedelem, Mezőgazdaság, Idegenforgalom, Szolgáltatás

Kapcsolódó operatív programok:

- Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program
- Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
- Vidékfejlesztési Operatív Program

Tervezett források:

- Vállalkozói beruházás
- Hazai és EU-s támogatás

Tervezett közreműködők:

- Helyi önkormányzat
- KKV szektor szereplői
- Agrárgazdaság szereplői
- Tercier szektor szereplői

T2 Közösségi szolgáltatások és intézményrendszer helyi igényeknek megfelelő fejlesztése

Általános cél:

A település intézményeinek és közösségeinek fejlesztése a lokálpatriotizmus és a helyi identitás erősítése érdekében

Beavatkozási területek:

- Oktatás, Kultúra, Sport, Egészségügyi és Szociális ellátás fejlesztése
- Járási, kistérségi, mikro térségi együttműködések kialakítása fejlesztése

- Alkalmazotti és civil emberi erőforrások fejlesztése

Kapcsolódó operatív programok:

- Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
- Emberi Erőforrás Operatív Program
- Vidékfejlesztési Program
- Norvég Alap

Tervezett közreműködők:

- civil szervezetek
- helyi Önkormányzatok, Fejlesztési közösségek
- sport szervezetek
- Pedagógusok, egészségügyi dolgozók, szociális dolgozók

T3. Zöldfelületi rekreációs területek fejlesztése

Általános cél:

A települési zöldfelületek megújításával, újak létrehozásával a helyben élők és az idelátogató vendégek életminőségének javítása, komfortérzetének növelése.

Beavatkozási területek:

Szolgáltatás: Egészségügy, Sport

Kapcsolódó operatív programok:

- Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
- Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program
- BM támogatás

Tervezett források:

- Önkormányzati források
- Hazai és EU-s támogatás

Tervezett közreműködők:

- Helyi önkormányzat
- Civil szervezetek

T4. Épített és természeti környezet adottságainak turisztikai hasznosítása

Általános cél:

A települési-, épített és természeti környezet színvonalának emelésével a gazdasági versenyképesség fokozása, a település ismertségének növelése nemzeti és nemzetközi szinten is.

Beavatkozási területek:

Szolgáltatás, Kereskedelem

Kapcsolódó operatív programok:

- Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program
- Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
- Közigazgatás- és Közszolgáltatás- Fejlesztési Operatív Program

Tervezett források:

- Önkormányzati források
- Hazai és EU-s támogatás

Tervezett közreműködők:

- Helyi önkormányzat
- TDM szervezetek, Helyi Akciócsoportok
- Turisztikai szolgáltatók
- Egyházak

T5. Közlekedési és közmű infrastruktúra fejlesztése

Általános cél:

A települési-, épített környezet színvonalának az emelésével, a közlekedési- és a műszaki infrastruktúra korszerűsítésével a település versenyképességének és a helyben élők életminőségének javítása.

Beavatkozási területek:

Szolgáltatás, Ipar, Kereskedelem

Kapcsolódó operatív programok:

- Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program
- Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
- Közigazgatás- és Közszolgáltatás- Fejlesztési Operatív Program

Tervezett források:

- Önkormányzati források
- Hazai és EU-s támogatás

Tervezett közreműködők:

- Helyi önkormányzat
- Közútfenntartó KHT
- Közlekedési szervezetek
- Közmű szolgáltatók

T6. Helyi identitás erősítése

Általános cél:

A települési-, épített környezet színvonalának az emelésével, a közlekedési- és a műszaki infrastruktúra korszerűsítésével javuljon a helyben élők és az idelátogató vendégek életminősége.

Beavatkozási területek:

Szolgáltatás, Ipar, Kereskedelem

Kapcsolódó operatív programok:

- Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program
- Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
- Közigazgatás- és Közszolgáltatás- Fejlesztési Operatív Program

Tervezett források:

- Önkormányzati források
- Hazai és EU-s támogatás

Tervezett közreműködők:

- Helyi önkormányzat
- Közútfenntartó KHT
- Közlekedési szervezetek

2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

Településrészek											
Belterület						Külterület					
Városrészi lehatárolások	Telep lakóterület	Bihari utca és környezete	Vasúti megálló környéke	Vasút menti övezet	Nyugati lakóterület	Városközpont	Mezőgazdasági, erdőgazdasági terület (Csordakút külterület),	Szőlőhegyi területek (Baboshegy, + Galagonyás+Előhegy)	M1-től délre lévő külterületek (M1 autópálya-mémőkéség, + Máléhegy + Külterület),	M1 Ipari park,	Potenciális gazdasági területek.
Fejlesztési célok	Paneles technológiájú épületek hasznosítása	Társadalmi felzárkózás erősítése	Intermodális csomópont kialakítása	Vasútállomás és temető melletti parkolási gondok megoldása	Közösségi terek fejlesztése	A városközpont településképeinek fejlesztése	Ökoturizmus fejlesztése	Műemléki épületegyüttes rehabilitálása	Gazdasági és ipari területek kialakítása	Befektetése közzétönmzése	Póc-tető rehabilitációja
	Alközponti funkciók, közösségi terek fejlesztése	Leromlott lakókörnyezet megújítása	Volt laktanya szerkezetkész épületeinek hasznosítása	Környezetvédelmi, energetikai fejlesztések			Megközelíthetőség javítása - kerékpárutak építése	Infrastruktúrafejlesztés			Hulladéklerakó rekultivációja

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

3.1.1 Társadalmi adatok

A település társadalmára vonatkozó adatok és tények a koncepciót megalapozó vizsgálati munkarész 1.7 fejezetében részletesen kifejtésre kerültek. Összességében elmondható, hogy a két népszámlálás között eltelt időben, a városban a népesség életkora öregedő tendenciát mutat, de ennek mértéke jóval kisebb, mint ami a Fejér megyei járásközpontokra vagy az országos átlagra jellemző érték és ellensúlyozza a más településről betelepülő népesség.

3.1.2 Gazdasági adatok

A gazdasági adatok részletezését a megalapozó munkarész 1.9 fejezet alfejezetei tartalmazzák. Bicskén a legtöbb vállalkozás a kereskedelem, gépjárműjavítás nemzetgazdasági ágban tevékenykedik. Az iparban és az építőiparban is meghatározó számú vállalkozás működik, de összértékük se haladja meg a kereskedelmi, gépjárműjavítás alágazatban működő vállalkozások számát. A legkevesebb vállalkozás a szállítás, raktározás és a mezőgazdaság ágakban végzi tevékenységét. Az információ, kommunikáció alágazat jelenléte szintén számottevő a városban.

3.1.3 Táj Természeti és Környezeti adatok

A település táji természeti adottságaira és az épített környezetére vonatkozó kiinduló adatok a megalapozó vizsgálat 1.12, 1.13 és 1.14-ig sorszámozott fejezetei tartalmazzák.

3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

Bicske város esetében a műszaki infrastruktúra legfőbb elemei az alábbiak szerint alakulnak:

Közlekedés:

Bicske közlekedés-földrajzi helyzete kedvezőnek tekinthető. A város a TEN-T nemzetközi hálózat részét képező M1 gyorsforgalmi út mellett helyezkedik el. A kelet-nyugat irányú közlekedési tengelyen keresztül nyugat felé a két megyei jogú város Tatabánya és Győr, valamint az osztrák főváros, Bécs is elérhetővé válik. A város helyzetét tekintve jelentős előnynek tekinthetjük kelet felé a főváros közelségét, és a további autópályák (az M0-án keresztül az M6, M5, M3) könnyű, gyors elérhetőségét (az elérhetőséget lásd bővebben később). Hasonlóan kedvező Bicske vasúti kapcsolata is. Az újabb korszerűsítés előtt álló Budapest-Hegyeshalom vasútvonal szintén nemzetközi kapcsolatot jelent Bécs és Nyugat-Európa felé, valamint a budapesti déli vasúti összekötő hídon keresztül a keleti területek irányába.

Itt említendő meg a gyorsforgalmi úttal párhuzamosan haladó 1. sz. főút, melynek fontos kapcsolati szerepe van az elérhetőségben: csak ezen a főúton keresztül oldható meg a

gyorsforgalmi út bicskei csomópontjának, valamint a dél felé vezető 811. sz. és az észak felé vezető 102. sz. főúthoz való csatlakozás.

A város észak-déli közlekedési kapcsolatai ugyanakkor sajátos képet mutatnak. Az északi kapcsolatot Esztergom felé a várostól 10 km-re keletre újonnan kijelölt 102. sz. főút jelenti a herceghalmi csomópontból, amely jelenleg települési belterületeken vezet keresztül. A kormány elhatározott szándéka, hogy az Esztergom és az M1-es gyorsforgalmi út jó elérhetőségének megteremtése érdekében új nyomvonalon építik meg a településeket elkerülő főutat (1010/2015. Kormányhatározat). Ezzel a lépéssel nemcsak Esztergom válik gyorsabban elérhetővé, hanem a kis kapacitású Mária Valéria-hídon keresztül Szlovákia is. A fejlesztés kapcsán a város részéről igényként merült fel egy esetleges Bicske keleti csomópont kialakítása az M1 autópályán.

Az M1-s autópálya kapcsán az M0-Tatabánya közötti szakasz 2×3 sávusra történő bővítésére megkezdődtek az előkészítő tervezések. Az 1222/2011. Kormányhatározat szerint ennek megvalósítása a III. programciklusban várható.

Bicskétől 3 km-re nyugatra húzódó 811. sz. főút jelenti a város déli közlekedési kapcsolatait, melyen keresztül érhető el az 50 km-re fekvő megyeszékhely, Székesfehérvár, valamint az V. Helsinki folyosó részét képező M7-es gyorsforgalmi út (bár az M7 gyorsforgalmi út az M0-on keresztül időben gyorsabban elérhető). A fentiekből következően Bicske nem tekinthető klasszikus csomóponti helyzetű településnek, de az sem állítható, hogy nem rendelkezik észak-déli közlekedési kapcsolatokkal. A déli irányú kapcsolat javításának érdekében került kijelölésre déli irányban Gyúró és az M7 felé egy országos mellékút a Fejér megyei területrendezési tervben és a településszerkezeti tervben, melynek jelentősége, szükségessége erősen vitatható a vonalvezetés és a közelben lévő déli irányú kapcsolatokat tekintve.

A település közúthálózata nagyrészt kialakultnak tekinthető, kapcsolathány a Vörösmarty utca, Szent István út esetében, valamint a vasútvonal mentén van, melyet a településrendezési terv kezel. A belső közúthálózat szempontjából ki kell emelni, hogy a nemzetközi vasútvonal a várost két részre osztja. Bicske déli része, mely a város közel 1/4-e, két vasúti felüljárón keresztül is megközelíthető: a Prohászka Ottokár úti felüljárón, valamint a Vörösmarty utcai felüljárón keresztül. A városrész a jelenleg működő funkciókat tekintve viszonylag jól megközelíthető. A városrészben elsősorban lakóterületek, a külterületen mezőgazdasági üzemek találhatóak. **A településszerkezeti terv a nagy távú fejlesztési igényekből adódó várható forgalomnövekedés miatt két közúti aluljáró és két felüljáró építését tervezte be.**

A közúthálózat jellegéből adódóan átmenő forgalomról nem lehet beszélni, hiszen az 1. sz. főút elkerüli a települést, dél felé pedig nincsen kiépített mellékút, sem olyan jelentős funkció, mely ezt megnövelné. Ugyanakkor ki kell emelni, hogy a vasútállomás a város déli felén helyezkedik el, mely csak a belterületen keresztül közelíthető meg. A város forgalmát egyértelműen a város központi szerepe (ügyintézés, munkahely, eszközváltás) generálja (célforgalom).

A járásközpont tömegközlekedésében jelentős szerepet játszik a távolsági és helyközi autóbusz, valamint a vonatközlekedés. A térség kiemelt eszközváltó pontja a Bicskei vasútállomás, ahonnan vonattal Budapest, Tatabánya, Győr felé lehet folytatni az utazást.

Bicske térségében két volántársaság biztosítja a távolsági, a helyközi és helyi közlekedtetést (Volánbusz Zrt, Középnugat-magyarországi Közlekedési Központ Zrt.). A főbb irányok: Székesfehérvár, Tatabánya, Budapest, de emellett ritkább járatindítással Veszprém, Balatonfüred, Esztergom, Zirc, Pápa, Mór, Kisbér is közvetlenül elérhető Bicskéről. A helyközi közlekedés legtöbb járata külön betér a vasútállomásra is, így az átszállási kapcsolatok megoldottak. Az autóbusz-forduló a vasútállomáson van, kiépített állásokkal. A vasútállomás és környezete rendezetlen.

Különálló kerékpárutat nem építettek ki Bicske belterületén. A kenyi.hu adatai alapján a Szent István utcában jelöltek ki közel 900 m-nyi kerékpársávot. Egyéb esetben csak a közutak burkolatán a gépjárművekkel közös sávban lehet kerékpározni. A Fejér megyei területrendezési terv szerint egyetlen térségi jelentőségű kerékpárút érinti a várost: Felcsút-Bicske-Zsámbék, melynek egy szakaszán már kijelölésre került az előbb említett kerékpársáv. A hatályos településszerkezeti terv ezen túlmenően több kerékpárutat határozott meg: az elkerülő utak mentén, a fő közlekedési utak mentén (országos mellékutak mellett), valamint Bicske városközponti részének feltárására.

Az 1 km kiépített járdára jutó kiépítetlen járda hossza 0 km, azaz az adatok szerint nincsen olyan utca, ahol nem épült ki legalább egy oldali gyalogjárda. Bicske esetében a településrendezési terv meghatározza, hogy „a gyalogközlekedés számára a legfontosabb fejlesztés a főutcák zöldfolyosós, díszburkolatos kialakítása. Erre a javasolt úthálózat és az adottságok lehetőséget adnak.”

A város járásközponti szerepéből adódóan a viszonylag magas forgalomhoz megfelelő kapacitású parkolókkal kell rendelkeznie. A város kereskedelmi egységein túl a legjelentősebb parkolókat a Szent István út mentén, Kossuth Lajos téren, valamint a vasútállomáson találhatjuk. Míg az előbbi viszonylag rendezettnek tekinthető, hiszen az autóbuzsmegálló áthelyezésével új parkolóhelyeket lehetett építeni, a két utóbbi helyszínre településképi szempontból ráfér az alapos felújítás. A járási hivatal épületének megépítésével ugyanakkor újabb parkoló igény fog jelentkezni a városháza környékén. Rendezetlen a parkolás a temető környékén, ahol ráadásul a Bicske alsó vasúti megálló is generálja a parkolási igényt.

Közművesítés:

Ivóvízellátás

A szolgáltatást a Fejérvíz Zrt. végzi a térségben és a városban, az ivóvízhálózatra rácsatlakozott lakások aránya az adatok szerint 100%-os.

Szennyvízelvezetés

A szennyvízelvezető hálózatra rácsatlakozott lakások aránya magasnak tekinthető Bicskén: 2001 és 2012 között 70,3%-ról 80,0%-ra emelkedett a közcsatornára bekötött lakások aránya az ivóvízbekötéssel rendelkező lakások arányához képest, majd egy évre rá, 2013-ban hirtelen 10% ponttal növekedett ez az arány a talajterhelési díj helyi szabályairól szóló 2/2005. (II. 1.) önkormányzati rendelet 2012-es felülvizsgálatának következtében. Valószínűsíthető, hogy ez arány 2014-ben tovább emelkedett, de a növekedésnek korlátja van. A szennyvízelvezetési agglomerációk lehatárolásáról szóló 26/2002. (II. 27.) Kormányrendelet 2. mellékletének 2014-es módosítása szerint Bicskén szükséges a csatornahálózat, valamint a meglévő szennyvíztisztító kapacitásának és technológiájának bővítése.

Villamos energia ellátás

A település lakásállományának majdnem 100%-a rendelkezik villamosenergia ellátással. A jelenlegi 120/20 kV-os alállomás 400 kV-os fejlesztését tervezi az iparág. Föld felett került elhelyezésre a villamos energia ellátás, a vezetékes távközlési hálózat vezetékei, amely a település arculatát jelentősen meghatározza. A villany és közvilágítás ellátását az E-ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt. biztosítja.

Földgáz ellátás

A korszerű energiaellátásra a kiépített földgáz hálózat rendelkezésre áll. A nagy-középnomású vezeték a Zsámbék átadóállomás felől érkezik a fogadóállomásig. A nyomásszabályozótól középnomáson üzemel az elosztó hálózat. A vezetékes gázellátottság 77%-os mértékű, a gázellátást a NKA Zrt. biztosítja.

A megújuló energiák közül a nap, szél, biomassza és geotermikus energia együttes használatára van lehetőség Bicskén.

Energia megtakarítást eredményező beavatkozások nem történtek az utóbbi években az önkormányzati intézményekben.

3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére

Bicske történeti településmagját a Batthyány kastély, a Kossuth tér és a Hősök tere, illetve ezek környezete alkotják. Az itt található együttesek mutatják a település jellegzetes városképét. A településszerkezet történeti kialakulását és a történeti településmag bemutatását Bicske város településrendezési tervéhez 2007-ben elkészült Kulturális Örökségvédelmi Hatástanulmány részletesen taglalja.

Az örökségvédelmi hatástanulmány külön fejezetben részletesen foglalkozik a régészeti emlékek bemutatásával, a régészeti örökség értékeinek védettségével és a régészeti lelőhelyekkel. A legfrissebb adatok szerint egy védett és 35 nyilvántartott lelőhely található Bicske közigazgatási területén. A lelőhelyek lehatárolása a településrendezési eszközökben történik meg.

A régészeti, illetve az épített örökség védelmére és fenntartására vonatkozóan a 2001. évi LXIV. törvény ad iránymutatást. A kulturális örökség elemeinek védelme az eredeti építészeti és képzőművészeti jellemzőkhöz minél inkább igazodó megőrzésen és a bemutatathatóságon kell

alapuljon, mely szükségszerűen együtt jár a funkcióadással, esetenként az eszmei értékkel összhangban álló hasznosításuk lehetőségeinek bővítésével.

A kulturális örökség elemeinek védelme közérdek; megvalósításában éppen ezért nem csupán az állami és az önkormányzati szervek közötti együttműködésre van szükség, hanem abba az érintett civil szervezeteket, illetve a helyi közösséget is be kell vonni, építve és ráerősítve a helyben jelenleg is megfigyelhető társadalmi felelősségvállalásra és aktivitásra. Kifejezetten a védett objektumok fenntartására, illetve helyreállítására vonatkozóan elsődleges, hogy a beavatkozásokat csak az illetékes Járási Hivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatalával való egyeztetést követően, a műemléki alapelvek, illetve a helyi építési szabályzat maximális figyelembe vételével valósíthatják meg. Fontos továbbá, hogy a védett objektumok állagvédelme, felújítása (beleértve a kármegelőző és kárcsökkentő tevékenységeket is), illetve fenntartható használata nem haladhatja meg a szakmailag indokolt mértéket, végül figyelembe kell venni azt is, hogy a tervezett beavatkozások nem ronthatják azok állapotát.

4. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

Területi alapú szegregációnak (továbbiakban szegregációnak) nevezzük azt a jelenséget, amikor a különböző csoportok közötti társadalmi távolság egyúttal térbeli távolsággá válik, pl. egy-egy településen a különböző társadalmi rétegek, etnikai csoportok stb. lakóhelye erősen elkülönül egymástól. A szegregáció állandósítja a jövedelmi viszonyok, a települési infrastruktúra, és a különböző szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlőtlenségeit. Magyarországon a lakóhelyi szegregáció térségek, települések között és településeken belül is megjelenik. Tágabb értelemben véve a szegregáció különféle státuszú rétegeket érinthet, azaz térben elkülönülhetnek mind az alacsonyabb státuszú (pl. telepek), mind a magasabb státuszú (pl. lakóparkok) területek lakói. A magasabb státuszú lakosság elkülönülése sem nevezhető kedvező folyamatnak, azonban a társadalmi kár, amelyet önmagában okoz össze sem hasonlítható az alacsonyabb státuszú lakosság elkülönülésével. (Az előbbi nem rontja a felnövekvő népesség életminőségét, és nem rontja életésélyeit.) Ennek megfelelően a szegregáció fogalma alatt a továbbiakban kizárólag az alacsony társadalmi státuszú családok koncentrált együttélését értjük. A szegregáció egy önmagát felerősítő folyamatot indít el. A tehetősebb rétegeknek a leromlott területekről való elköltözésével növekszik a hátrányos helyzetűek aránya egy adott közösségben, amely a társadalmilag mobilabb állampolgárok további elvándorlását eredményezi; mindez tovább fokozza az egyenlőtlenségeket.

A szegregáció óhatatlanul együtt jár az életminőséget alapvetően meghatározó feltételek színvonalának leromlásával. A szegregált lakónegyedekben leromlott állagúak és túlzásfoltak az épületek, a lakás- és környezeti körülmények gyakran az egészségre ártalmasak, a közszolgáltatások hiányosak, vagy teljesen megszűntek, az így kialakult nyomornegyedek, telepek társadalma szervezetlen, a lakók többsége munkanélküli, a betegségek és a jogsértések mindennaposak. A gyermekek jövőbeni esélyeit döntően meghatározza az, hogy milyen minőségű oktatásban részesülnek. A szegregált osztályokban és iskolákban oktatott szegény – köztük cigány - gyermekek többnyire a helyben elérhetőnél is gyengébb színvonalú oktatást kapnak: leromlottabbak az épületeik, kevesebb a szemléltető eszköz, alacsonyabb a szaktanárok által megtartott órák aránya. Mindezek következtében a szegregáció áldozatainak életpályakilátásai redukáltak, az állandó kudarcok következtében folytonos önértékelési gondokkal küzdenek, kisebbségi érzés lesz úrrá rajtuk, ami a másokkal szembeni bizalmatlansághoz, agresszióhoz és öngyűlölethez vezethet.

A KSH adatközlése 2011. évi népszámlálási adatok alapján, Bicske városban a Vörösmarty u. - Bihari u. - Losonczi u. - Jegenyefa u. - Akácfa u. - Bihari u. - Szondy u. - Szent I. út - vasútvonal + Törökverő u., Dankó P. u. mindkét oldala, Akácfa u. mindkét oldala a Jegenye u.-tól a Bihar u.-ig terjedő tömböket szegregátumként határolta le. A terület a város Bihari utcai környezete városrészében található.

A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon belül mintegy hatvan százalék. A háztartások felében egyetlen foglalkoztatott sincs. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 63%.

A szegregációs index szerint szegregátumnak kell tekinteni az a lehatárolható településrészt ahol az aktív korú (15-59 év közötti) lakosság legalább 50%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel és legmagasabb iskolai végzettségük nem haladja meg az általános iskola 8. osztályát. Szegregációval veszélyeztetett terület ahol ez a fenti jelzőszám 40%-50% közötti

értéket vesz fel. Mivel ezek a számok meghaladják a fent említett mértéket a készülő ITS tartalmazza az anti-szegregációs tervet.

Az anti-szegregációs terv két fő fejezetből áll: a helyzetelemző részből és a beavatkozásokat tartalmazó program részből. Az anti-szegregációs terv a települési ITS szerves részét képezi, éppen ezért az ITS szerkezetén belül a helyzetértékelés részben, a városrészek elemzése után foglal helyet a szegregátumok helyzetelemzésére vonatkozó fejezet, míg az anti-szegregációs program a stratégiai részben kap helyet az akcióterületek bemutatását követően.

5. HA STRATÉGIA NEM KÉSZÜL, A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE

Bicske városa Integrált Településfejlesztési Stratégiát készített, amelyben részletesen kifejtésre kerültek a megvalósításhoz és annak monitoringjához kapcsolódó feladatok, intézkedések. Ennek keretében meghatározásra került az időszakos felülvizsgálatok rendje és annak intézményi kerete is.